

FISKERIKONTROL OG HÅNDHÆVELSE AF REGLERNE

Fiskerikontrol og håndhævelse af reglerne har til formål at sikre en korrekt anvendelse af forordningerne om fiskeri og om nødvendigt at sørge for, at reglerne efterleves. Kompetencer og ansvar på området deles mellem medlemsstaterne, Kommissionen og operatørerne. Der kan indledes traktatbrudsprocedure mod medlemsstater, der ikke efterlever reglerne.

RETSGRUNDLAG

Artikel 38-43 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Rådets forordning (EF) nr. 1224/2009 af 20. november 2009 om oprettelse af en EF-kontrolordning med henblik på at sikre overholdelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik, om ændring af forordning (EF) nr. 847/96, (EF) nr. 2371/2002, (EF) nr. 811/2004, (EF) nr. 768/2005, (EF) nr. 2115/2005, (EF) nr. 2166/2005, (EF) nr. 388/2006, (EF) nr. 509/2007, (EF) nr. 676/2007, (EF) nr. 1098/2007, (EF) nr. 1300/2008, (EF) nr. 1342/2008 og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2847/93, (EF) nr. 1627/94 og (EF) nr. 1966/2006. Forordningen er blevet delvist ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2015/812 af 20. maj 2015 for så vidt angår landingsforpligtelsen.

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 404/2011 om gennemførelsesbestemmelser til ovennævnte rådsforordning, delvis ændret ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1962 af 28. oktober 2015.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1626 af 14. september 2016 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 768/2005 om oprettelse af et EF-fiskerikontrolagentur.

MÅL

Kontrolpolitikken har til formål at sikre:

- at kun de tilladte mængder fisk fanges, og at der indsamles data til forvaltning af fiskeriet
- rettidig udførelse af medlemsstaternes og Kommissionens respektive roller
- anvendelse af reglerne på alt fiskeri og harmoniserede sanktioner for hele EU
- sporbarhed gennem hele forsyningskæden »fra båd til bord«.

Vedtagelsen af foranstaltningerne henhører under Unionens kompetence, mens de enkelte medlemsstater er ansvarlige for gennemførelsen af foranstaltningerne og for anvendelsen af sanktioner i tilfælde af overtrædelser i geografiske områder, som henhører under deres jurisdiktion.

RESULTATER

Det nuværende system fastlagdes i kontrolforordningen, som trådte i kraft den 1. januar 2010 og på gennemgribende vis moderniserede EU's tilgang til fiskerikontrol. Forordningen tilpassede navnlig systemet til de strenge foranstaltninger til bekæmpelse af ulovligt fiskeri, som EU vedtog i 2008. Flere på hinanden følgende reformer af den fælles fiskeripolitik (fra forordning (EF) nr. 2371/2002 til forordning (EU) nr. 1380/2013) bragte også nye ændringer med det formål at afhjælpe langvarige mangler. I tidens løb er der bl.a. truffet følgende foranstaltninger:

a. Øget samarbejde inden for håndhævelse samt skabelse af en fælles inspektionsstruktur, hvorved EU's og medlemsstaternes inspektions- og overvågningsressourcer er blevet samlet under ét i EU-Fiskerikontrolagenturet (EFCA, se nedenfor).

b. Gradvis præcisering af kompetenceområderne for aktørerne i fiskerisektoren

— Medlemsstaterne er ansvarlige for gennemførelsen af den fælles fiskeripolitiks regler på deres område og i deres farvande samt for, at de fartøjer, der sejler under deres flag uden for disse farvande, anvender reglerne.

— Kommissionen skal sikre, at medlemsstaterne i lige høj grad opfylder deres forpligtelser på ret og rimelig vis og effektivt. Den udarbejder regelmæssigt en evalueringsrapport, der skal forelægges for Parlamentet og Rådet, om sin indsats vedrørende medlemsstaternes gennemførelse af den fælles fiskeripolitiks regler.

— De operatører, der er involveret i alle fiskeriaktiviteter lige fra fangst til salg, transport og forarbejdning, skal i hvert enkelt produktionsled overholde bestemmelserne i den nationale lovgivning.

c. Bedre overholdelse og harmoniseret anvendelse af reglerne

Mens sanktionerne i medlemsstaterne har fjernet sig fra hinanden og dermed hæmmer opnåelsen af et fælles ensartet niveau for overholdelse af reglerne, opstiller Kommissionen en resultattavle for overholdelsen af den fælles fiskeripolitiks regler med henblik på at forbedre overholdelsen ved at øge offentlighedens bevidsthed om, i hvor høj grad medlemsstaterne når de ønskede resultater i forbindelse med deres kontrol- og håndhævelsesaktiviteter.

Der er opstillet en liste over alvorlige overtrædelser, som kan være grund til effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner i national lovgivning: Siden 2012 har medlemsstaterne været forpligtet til at indføre et pointsystem for alvorlige overtrædelser i forbindelse med licenser knyttet til bestemte fartøjer; systemet skal udvides til at omfatte skibsførere.

d. Der foretages nu kontrol i alle kædens led

Fiskerfartøjer kan ikke stå til søs uden en fiskerilicens. For hver forsendelse af fisk skal der forelægges oplysninger, der beviser, at fisken er fanget på lovlig vis. Dette system gælder for al fiskeriaktivitet i EU-farvande og for alle EU-fiskerfartøjer og EU-statsborgere, uanset hvor de fisker. Det gælder også for lystfiskeri på sårbare bestande og akvakultur, for så vidt disse er omfattet af regler på EU-plan — f.eks. for fiskeri efter ål eller for visse former for lystfiskeri på almindelig tun.

e. Moderne teknologier til overvågning og kontrol er i stadig stigende grad blevet kombineret med traditionelle inspektioner.

De omfatter nu det elektroniske registrerings- og indberetningssystem (ERS eller e-logbog), der benyttes til at registrere data vedrørende fangster, landinger, salg osv. og til at indberette disse i medlemsstaterne.

Medlemsstaterne er forpligtet til at udveksle data vedrørende fiskeri (fiskerilogbog, landingsopgørelse, omladningsopgørelse, osv.). Navnlig når en medlemsstats fartøj fisker i en anden medlemsstats farvande, skal fartøjets flagstat på anmodning sende de obligatoriske data til denne anden medlemsstat. Disse oplysninger skal registreres, opbevares sikkert og gøres tilgængelige for alle medlemsstater. Desuden er dataudvekslingen og -fremsendelsen baseret på standarden P-1000 fra FN's Centre for Trade Facilitation and Electronic Business (UN/CEFACT).

Fartøjsovervågningssystemet (FOS) er et satellitbaseret system, der i regelmæssige intervaller leverer data om fartøjers position, rute og hastighed (begge systemer er nu obligatoriske for fartøjer over 12 m). Tredjelandsfartøjer af samme størrelse er altid forpligtede til at have operationelt satellitsporingsudstyr installeret om bord, når de befinder sig i EU-farvande. Det automatiske identifikationssystem (AIS) er et autonomt system til kontinuerlig fartøjsidentifikation og overvågning, der benyttes til sikring af sikkerheden til søs og gradvist er blevet udvidet til at omfatte alle EU-fiskerfartøjer over 15 m.

EU-FISKERIKONTROLAGENTURET

Agenturet blev oprettet i 2005 som et vigtigt element med henblik på at forbedre overholdelsen af den fælles fiskeripolitikens regler. Det har forbedret ensartet og effektiv håndhævelse ved at samle EU's og medlemsstaternes midler til kontrol, inspektion og overvågning af fiskeriaktiviteter under ét og ved at koordinere dem (hovedsagelig ved hjælp af fælles ressourceanvendelsesplaner). Agenturet kontrollerer målfartøjer med en længde på over 12 m^[1]. Denne operationelle koordinering, som er agenturets centrale opgave, har bidraget til at imødegå de håndhævelsesmæssige mangler, der skyldtes forskelle hensyn til medlemsstaternes kontrolsystemers midler og prioriteringer.

Med vedtagelsen af forordning (EF) nr. 1224/2009 tillagdes agenturet nye beføjelser for at øge dets effektivitet. Dets aktiviteter finansieres via tre kilder: EU-budgettet,

[1]EUT L 343 af 22.12.2009, s. 9.

betalinger for serviceydelser til medlemsstaterne og indtægter fra publikationer, uddannelseskurser og andre serviceydelser.

I tiden umiddelbart forud for lanceringen af den nye ændrede fælles fiskeripolitik i 2014 fokuserede agenturet på nye udviklinger for at fremme en kultur med efterlevelse af bestemmelserne og lige vilkår i hele fiskerisektoren. Specifikke værktøjer, som vil gøre det muligt at intensivere indsatsen for at nå dette mål, omfatter:

- Regionale fælles ressourceanvendelsesplaner: det instrument, hvorigennem agenturet organiserer anvendelsen af de nationale menneskelige og materielle kontrol- og inspektionsmidler, som medlemsstaterne har samlet under ét. Fælles ressourceanvendelsesplaner fremmer en omkostningseffektiv, koordineret anvendelse af medlemsstaternes menneskelige og materielle ressourcer, og agenturet er begyndt at udvide disse planer til også at omfatte regionale fælles ressourceanvendelsesplaner for flere arter (NEAFC, NAFO og pelagiske arter i vestlige farvande). Agenturet planlægger en udvidelse til regionalt, blandet og varigt fiskeri i meget nær fremtid.
- Kontrolstrategier for forbud mod udsmid: Disse strategier skal helst gennemføres ved hjælp af de regionale fælles ressourceanvendelsesplaner, således at der kan træffes strategiske beslutninger på styringsgruppeplan, hvorved agenturet vil kunne bidrage til en effektiv overvågning af dem. Afhængigt af de forhold, der kendetegner fiskeriet, vil der blive anvendt forskellige metoder, og de værktøjer, der er til rådighed, vil blive benyttet og testet. Dette har central betydning som et akkompagnement til den nye fælles fiskeripolitik.
- Fokusgrupper for evaluering af omkostningseffektivitet og overholdelse af bestemmelser: etablering af to fokusgrupper til evaluering af overholdelse af bestemmelser og omkostningseffektivitet i forbindelse med kontrol.
- Grundlæggende uddannelsesprogram: et grundlæggende uddannelsesprogram for medlemsstaternes fiskeriinspektorater vil for første gang nogensinde bidrage til en ensartet gennemførelse af den fælles fiskeripolitik.
- Agenturets IKT-systemer: disse systemer er designet til at supplere de enkelte nationale systemer. De er unikke systemer udviklet af agenturet og stillet til medlemsstaternes rådighed til støtte for kontrollen af den fælles fiskeripolitik på EU-plan. Disse elektroniske værktøjer muliggør en kontinuerlig realtidsudveksling af data og oplysninger, hvorved de indskrænker mulighederne for manipulation af oplysninger og bidrager til at begrænse overtrædelser af bestemmelserne.

Fra oktober 2016 omfatter EFCA's opgaver i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1624 om den europæiske grænse- og kystvagt også samarbejde med den europæiske grænse- og kystvagt og Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed inden for deres ansvarsområder med det formål at gøre kystbevogtningen mere effektiv^[2]. Dette samarbejde støtter de nationale myndigheder med levering af fælles informationer, overvågning og

[2]Kystbevogtningsfunktioner kan omfatte: maritim sikkerhed og sikring, eftersøgnings- og redningsaktioner, grænsekontrol, fiskerikontrol, generel retshåndhævelse og miljøbeskyttelse.

uddannelse samt planlægning og gennemførelse af operationer med flere formål inden for havovervågning.

Den europæiske grænse- og kystvagt har på sin side til formål bl.a. at indsamle og udveksle oplysninger, der er relevante for fiskerikontrol, opdagelse af forurening og overholdelse af søfartsbestemmelserne.

Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed yder integrerede maritime tjenester på basis af skibsrapporteringssystemer (f.eks. FOS) og andre overvågningsværktøjer til Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og EFCA. Disse informationstjenester omfatter afsløring, identifikation og lokalisering af fartøjer, overvågning af afgangsteder og anomalisøgning og bidrager bl.a. til identifikationen af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri).

Et vigtigt skridt i bekæmpelsen af IUU-fiskeri blev taget i juni 2016 med ikrafttrædelsen af aftalen om havnestatsforanstaltninger, som FN's Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO) har arbejdet hen imod siden 2009, og som er underskrevet af mere end 30 lande, herunder EU på vegne af sine 28 medlemsstater. Aftalen om havnestatsforanstaltninger er den overhovedet første bindende internationale traktat, der specifikt fokuserer på ulovligt fiskeri gennem indførelse af krav og foranstaltninger, der skal træffes af havnestater, og som udenlandske fiskerifartøjer skal opfylde for at kunne anvende havnestatens havne. Disse omfatter anmeldelse af anløb af havn, anvendelse af udpegede havne, restriktioner om anløb af havn og landing af fisk, dokumentationskrav og inspektion i havn samt relaterede foranstaltninger såsom listen over IUU-fartøjer, handelsrelaterede foranstaltninger og sanktioner.

GENNEMFØRELSE AF DEN NYE LANDINGSFORPLIGTELSE

Fra 2014 indeholder den fælles fiskeripolitik en forpligtelse til at lande alle fangster, som bliver gennemført gradvist med virkning fra 2015, og som sætter en stopper for det spild, der er forbundet med at udsmid i havet af salgbar fisk. Basisforordningen for den fælles fiskeripolitik som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2015/812 for så vidt angår landingsforpligtelsen regulerer en række tekniske bevarelsesforanstaltninger (hvorledes og hvor fiskere kan fiske, detaljerede bestemmelser om de anvendte fiskeredskaber, lukkede områder og andre foranstaltninger til beskyttelse af havmiljøet). Den nugældende kontrolforordning tager hensyn til landingsforpligtelsen, herunder bestemmelserne om indberetning og opbevaring af fangster, samt indførelsen af regler for anvendelse af elektroniske fjernovervågningssystemer og ombordtagning af observatører, som skal kontrollere, om bestemmelserne bliver overholdt.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Siden vedtagelsen af Lissabontraktaten har Parlamentet i sin egenskab af medlovgiver inden for rammerne af den almindelige lovgivningsprocedure spillet en central rolle i udformningen af den fælles fiskeripolitik og kontrolordningen for den.

Dets Fiskeriudvalg (PECH) undersøger denne politiks kontrol- og håndhævelsesforanstaltninger ud fra den anskuelse, at en effektiv og ikke-

diskriminatorisk gennemførelse af reglerne må være en af grundpillerne i den fælles fiskeripolitik. Respekt for reglerne og en sammenhængende tilgang til kontrol er det bedste middel til beskyttelse af fiskerisektorens interesser på lang sigt. I erkendelse af de betydelige forskelle i anvendelsen af kontrolordningen i medlemsstaterne vedtog Parlamentet den 25. oktober 2016 en [beslutning](#) med titlen »Hvordan gøres fiskerikontrollen i EU homogen?«. Blandt henstillingerne til sikring af overensstemmelse med fiskeribestemmelserne og en ensartet kontrolpraksis er: forbedring af samarbejdet mellem medlemsstaterne gennem udveksling af inspektører, kontrolmetoder og data; styrkelse af EFCA mandats og ressourcer; gennemførelse af et ensartet uddannelsesprogram for fiskerikontrollører; standardisering af kontrolprocedurer og sanktioner i Unionen og indførelse af mekanismer til at fremhæve bedste praksis med henblik på at øge overholdelsen. Den 30. maj 2018 vedtog Parlamentet en [beslutning](#) om gennemførelsen af foranstaltninger til kontrol af fiskevarers overensstemmelse med kriterierne for tiltrædelse af EU's marked.

Parlamentet gennemgår også EFCA's årsberetning og meddeler decharge for dets budget.

Forskning for PECH-udvalget:

- [Social and Economic Impact of the Penalty Point System \(2016\)](#);
- [The CFP — Infringement Procedures and Imposed Sanctions throughout the EU \(2014\)](#);
- [Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: Sanctions in the EU](#).

Priit Ojamaa
05/2019

